

נס היתה כוונה רצינית בכל הדגים לבצע פעולת החלפה... ואנחנו היינו חודים... ש' הזמן לא הספיק בידינו...אנא, למשל, הייתי מכין את המחבלים בשדה התעופה, מוכנים להמראה.

גולדה: את המחבלים שבבית הסוהר? **אריאל שרון:** כן, בחחלט. **גולדה מאיר:** הם היו מוכנים. **אריאל שרון:** גברתי ראש הממשלה, הם היו אולי מוכנים בבית הסוהר, בדקנו את הנושא הזה, הם היו מוכנים אולי בבית הסוהר. בשדה התעופה לא עמ' דה קבוצת מחבלים מוכנים להמראה. אני אומר את הדבר הזה, מישהו יכול לבוא ולטעון שכלא רמלה קרוב לשדה התעופה לוד, ומישהו יכול לומר שכלא נווה-הציונה גם כן לא יכליך רחוק מלוד, ואפשר לה' ניגם לשם בחצי שעה נסיעה, בארבעים דקות נסיעה. אבל ברגע שמדובר בנושא שכל דבר הוא קריטי, ביום שבו כל רגע הוא קריטי, לפי דעתי הדבר חשוב...אני חושב שבנושא זה היה פער בין החזית נכונה של הממשלה לבין רוח הדברים, כפי שבאו לידי ביטוי בשטח.

בשטח: היה משהו דיון. **במילים אלה האשים אריק שרון את משה דיון בניסיון מכוון לחבל בהחלטת הממשלה ולמנוע את החלטת הלידים כפי שאפיווה. למעשה, אמר כאן, דיון משה דיון החליט מלכתחילה שלא לבצע את החיפוי, ולהגיע להסתערות על בית הכפר — תוך סיכון חייהם של כל הילדים.** גם חבריו של אריק לסיעה רגו על הנאום, כי בעצם אותם ימים היה הליכוד כולו עסוק בסחיטת הטיפה האחרונה של תועלת מיפולגתית מיצירת אווירה של הסי' תה נגד הערבים. הטענה שלא רק הרוצי חים במעלות היו אחראים לאסון, אלא שגם שרה-ביטחון הישראלית תרם את תריו מתו לשפיכת הדמים, הביכה אותם. אך כל זה אינו גורע מהומרת האשמתו של האלוף (מיל), שהוא בעל הנסיון הגדול ביותר בארץ בפעולות בלתי-סדורות. **העלאת העניין בכנסת לא היתה "הוסרה אחריות מרושע", אלא להי' כך — המיזוי הכפון והאחראי של תפקידו כחבר הכנסת.**

מדוע נגזרו המיכתבים?

בשעה שוועדת החירום (עמוס חורב, משה אונא, ארווין שימרון) התלה בי ישיבותיה, הלכו סימיני-השאלה ורבו. מכל סימני-השאלה, הבולט ביותר היה זה: מדוע לא פירסמה הממשלה את המיכתב שנמסר לה כבוקר עלידי הפיראון, כאמצעות הקצינה החובשת ששוחררה? השבוע נפתרה העלומה זו, כאשר הובא לארץ הנוסח המלא של המיכתב, המתפרסם כן לראשונה (ראה סימנרת). אם אכן הנוסח הזה הוא מדוייק, הרי מתברר, כי מאז שעות-הבוקר, לא היה כבר שמץ של ספק לגבי תנאיהם של הפיראון, דרישותיהם ודרך-ביצוען. **פירוש הדבר, כי שקר גמור הוא שהפיראון דרשו את העברתם של חלק מן הילדים לדמשק, דבר ש' שיכנע, כביכול, את הממשלה לבי טר את נכונותה להחלפה.**

אבל למרות זאת עלה משה דיון על דוכן הכנסת, ולא היסס לשקר במצב נחוי שה כאלו היתה תביעתם של המחבלים שמחצית הילדים שהוחזקו בידיהם כבני ערובה יטונו עימם לדמשק. אמר דיון, על-פי פרוטוקול הכנסת: „הדרך שהם רצו להשתחרר בה — אני רוצה שתדעו — לאחר שהמחבלים המור צאים מבית הסוהר יהיו בדמשק, ואת ה' טיסמה הם יקבלו רק מדמשק ולא מבר קרשט ולא מפאריס ולא משום מקום אחר, רק לאחר שהם יידעו שאותם 25 הגיעו לדמשק, ומשם יודיעו להם ברדיו את הטיסמה, אל אקצה". והם ידעו שאלה שוחררו, רק אחרי זאת הם יהיו מוכנים מוכנים למה? הם יהיו מוכנים שיבוא השג' ריר הצרפתי או הרומני או הצלב-האדום או שלושות יחד, ויחד עם חצי מהילדים יושבו אותם איתם במטוס שיוביל אותם לקפריסין או לדמשק, כדי שהם יצאו מפה במיטחון מלא.”

השקר בדברים אלה של דיון הוא שה' מחבלים זבעו כי מחצית הילדים יטונו עי' מס לדמשק. ררישה זו לא הועלתה, לא באולימפוס המקורי ולא בי' הוצאות שקיבוש שגריר צרפת מי' דמשק כאמצעות השגרירות הצר' פתית שם. אפשרות מעין זו הועלתה

המישפחה הלוחמת לה בלה

מכל האגרות על אחוות-לוחמים ורעות מפקדים שליוו את צה"ל מיום הקמתו, לא היתה אגדה ציורית ומלבבת יותר מאשר אגדת התאומים היוגוסלבים: חיים ברילב ודוד אלעזר. אם היתה איון משמעות שהיא למושג „אחים לנשק", נדמה היה כי היא נבעה משני לוחמים אלה, הניכי קן השומר-הצעיר בזאגרב שביוגוסלביה, שעשו את הקאריירה הצב' אית שלהם בפלמ"ח ובצה"ל זה לצד זה, כשלעיתים קרובות מעביר האחד מהם את תפקידו לשני וכשהאחד נראה רק כיוורשו הטבעי של חברו. אידיליה נוסח טוידל-די וטוידל-דם זו, נראתה כאילו נולדה או בווימה מראש לצרכי הכתבות העיתונאיות. ארכיוני ה' עתונות הישראלית גדושים בכתבות, ש' נכתבו במועדים שונים לרגל הזדמנויות שונות, המעלות על נס את יחסי הקירבה,

נוק 3 בס'ורה: על היחסים המעורערים בקצונה הבכירה של צה"ל

שני חברים, האחד חייל פשוט, השני רבי טוראי... קיבל את השראתו מדמותם של שני „היוגוסלבים" של צה"ל. האגדה היתה יותר מדי יפה מכדי ש' מישהו יעז לנפשה. היא היתה גם, כמו כל האגדות, יפה מדי מכדי להיות נכונה.

הוויכוח על הירושה

ביוגרפיות של הרמטכ"לים השי' מיני והתשיעי של צה"ל ניתן אומנם

ברילב: הרמטכ"ל דיכא את ראש אג"ם

למצוא כמה פרטים המצביעים על והצ' טלבות בחייהם. אולם נקודות מיפגש אלה לא הולידו מעולם חברות הדוקה או יחסי קירבה מיוחדים, השונים מאלה המקובלים בקרב הקצונה הבכירה של צה"ל. האיי-דיליה לא קיינה מעולם בין שניהם.

נכון ששניהם נפגשו לראשונה כנערים בקן השומר-הצעיר בזאגרב, אבל ברילב, (או ברובלסקי) לא היה יוגוסלבי כלל. הוא נולד בווינה, דוד, שנולד בסארייבו, עקר עם משפחתו לזאגרב כשהיה ילד בן שמונה, כשעלו לארץ ערב מלחמת העולם השנייה נפרדו דרכיהם ובמשך שנים לא היה קשר ביניהם.

„החברות העמוקה", „שותפות הגורל" ו- „הידידות ההדוקה" בין שני מפקדים בכי' רים אלה, שעשו יחד את הדרך עד לתפ' קיד הבכיר ביותר בצה"ל — תפקיד ה' רמטכ"ל.

כאשר פרש האלוף חיים ברילב מתפקידו כמפקד גייסות השיריון ב'1961, היה זה רק טבעי שהוא יורש את תפקידו לסגנו מאז 1959, דוד אלעזר. זה נראה רק מובן מאליו שברילב הרמטכ"ל יקח אליו את דוד, מי שהיה אלוף פיקוד הצפון, כראש אג"ם ויוריש לו בבוא העת גם את נס הרמטכ"ל. כל הסופרליטיבים שיכלו להיכ' תב על אחות לוחמים, נוצלו עד תום בתיאור טכסי חילופים אלה. לרגעים היה נדמה כי מי שחיבר את תשיר „היה היו

רק בשעה שלוש אחר-הצהריים, במיברק שהגיע מבוקרשט, ושחל בו כנראה ש' בוש, שכן עמד בסתירה למיברק ברור ומדוייק שהגיע מפאריס. אבל, כדי להצדיק את עצמו לאחר מע' שה, ולנקות את ידיו אחרי שההימור שלו נכשל, לא היסס דיון להסתמך דווקא על מיברק משובש זה, שאין בו כדי להסביר מדוע לא מולאו תביעות המחבלים עד לשעה שלוש. עד אז הרי לא היה כל ספק שהילדים כולם ישוחררו בארץ.

כדי להגן על עצמו היה משה דיון מוכן לא רק לשקר, אלא גם לפגוע בשגריר צרפת בישראל. אמר דיון בכנסת: „השג' ריר הצרפתי לא היה מועמד רציני לדבר (עם המחבלים). השגריר הרומני היה יותר רציני.”

דיון ומסתבך בשקריו

ב הטענה שהושמעה הן בפי גולדה מאיר, הן בפי שמעון פרס הון בפי משה דיון, כאילו היו איהבנות לגבי מטרתה של מילת-הצופן וזורת קבל-תה, מתגלה כשקר גמור. לא יכלה להיות כל איהבנות. במיכתב שמסרו המחבלים במעלות נאמר בפירוש, שמילת-הצופן תבוא אחרי הגיעם של האסירים המשוחר' ררים לדמשק, ותשמש לניהול המגעים בדבר הסידורים הטכניים להטסת המחב' לים (בליווי השגרירים) ושיחרור הילדים. משה דיון לא הרגיש, בנאומו כי כנסת, כי הוא סותר את עצמו ו' מסתבך בשקריו.

תחילה אמר (ציטוט מהפרוטוקול): „הם (המחבלים) לא שינו אף פעם אחת, מה' בוקר ועד שעה שש, שעת האפס, את תביעתם שרק אחרי שהמשוחררים יגיעו לארץ ערבית ומשם ישמעו את הטיסמה בטרנזיסטור, רק אז הם יתנו למישהו להתקרב אליהם. לא רצו לקבל את המ' חבלים שלהם למשאומתן, לא את הצר' פתי, לא את הרומני, לא שום איש, לא הצלב האדום, לפני שתהיה הודעה מדמשק שהמחבלים המשוחררים הגיעו לשם.”

אבל כעבור כמה מישפטים שכח דיון מה שאמר קודם, העמיד פני כיבשה והי' תמם (ציטוט פרוטוקול הכנסת): „המחב' לים אמרו שבלי טיסמה שתבוא מדמשק הם לא יתנו, (לשגרירים להיכנס) והשג' ררים לא קיבלו טיסמה. המישרדים בפא' ריס ובבוקרשט ניסו לקבל הטיסמה מדמשק ולא קיבלו אותה. לא אנחנו מנענו מהם.”

או שמה דיון חושב שכולם מטומטמים (כפי שהתבטא בהזדמנות אחרת השבוע, כשאמר: „צריחות אידיוטיות מטומטמות מכוונות את חיינו"), או שהוא ירד מה' פסים. הוא עצמו אומר שהמחבלים עמדו על כך שסיסמת הצופן תינתן רק אחרי שהמשוחררים יגיעו לדמשק, ואחר מתפלא מדוע לא קיבלו השגרירים את הצופן. נכון, אין כל אפשרות לדעת אם הפיי-דיון היו עומדים בדיבורם אחרי שיחרור חבריהם. אבל סביר להניח שהם היו עושים זאת, למרות טענתו של משה דיון כי „לאחר שהמשוחררים היו מגיעים לדמשק מי יודע אם לא היתה שורת תנאים שניה ושלישית?" ברגע שאירגון המחבלים סי' בך בפרשה שתי מדינות זרות — צרפת ורומניה — הוא היה נוהר בוודאי מלבצע מעשה-תרמית גלוי, שהיה מקומם נגדו את דעת-הקהל בעולם ואת ממשלות שתי מדינות אלה.

סימן-שאלה נוסף מתעורר בעיקבות טענת החזית הדמוקרטית, שהפיראון מס' רו לבניה-הערובה ששוחררו שיש ה מיכ' תבים, לא אחד.

מדוע לא נמסרו המישה המיכ' תבים האחרים לתעודתם עוד כי בוקר? מסירת המיכתב לשגריר הרומני יכלה למנוע את איה-הבנות שנגרמו לאחר-מכן במגעים עם הממשלה הרומנית. מסירת המיכתב לראש-מועצת מעלות יכלה להביא להתערבותו בתוכניתו של משה דיון, רק אדם אחד יכול היה להח' לייט, כבוקר, שלא למסור מיכתב' כיום אלה. אדם זה היה משה דיון. ההחלטה הזו מצביעה על כך ש' כבר בשעה מוקדמת על היה מנווי' וגמור עימו להסתער על בית-הספר — וזהו המר על חיי הילדים.

שקיעתו של משה דיון נעשית בצל הטבח במעלות.

„הניחו לאיש, הוא גמור ממילא, אפשר להניח לכאבו." אומרים אלה המנסים להצ' דיק את קשרי-השתיקה סביב חלקו של דיון בטרנדיה הנוראה. השתיקה — כמוה כי שותפות לאחריות. משום כך אסור לחש' תיק פרשה זו. היא חייבת להיות מבוררת עד תום.